

opusdei.org

Katechéza Svätého Otca Benedikta XVI. - Miesto viery

Viera sa rodí a žije v Cirkvi, nie je súkromnou záležitosťou – aj takto sa prihovoral Benedikt XVI. veriacim, ktorí sa dnes dopoludnia napriek upršanému počasiu zišli na Námestí sv. Petra vo Vatikáne na generálnej audiencii.

10.12.2012

"Drahí bratia a sestry,

pokračujeme v našom uvažovaní nad katolíckou vierou. Minulý týždeň som hovoril o tom, že viera je dar, lebo Boh sám robí prvý krok, aby nám vyšiel v ústrety. Viera je potom odpoveď, prostredníctvom ktorej ho prijímame ako stabilný základ nášho života. Je to dar, ktorý mení celú našu existenciu, pretože nám otvára pohľad na Ježiša: on v nás koná a robí nás schopnými lásky k Bohu a k blížnym.

Dnes by som sa v našom zamyslení chcel posunúť o krok ďalej – vychádzajúc znova z niekoľkých otázok: „Má viera len osobný, individuálny charakter? Týka sa len mojej osoby? Žijem svoju vieru sám?“ Samozrejme, úkon viery je veľmi osobnou záležitosťou: uskutočňuje sa v tej najhlbšej intimite a spôsobuje zmenu, osobné obrátenie. Celá moja existencia sa mení, získava nový smer. V liturgii krstu pri skladaní sľubov celebrant

žiada od prítomných, aby vyznali katolícku vieru a kladie im tri otázky: Veríte v Boha, Otca všemohúceho? Veríte v Ježiša Krista, jeho jediného Syna? Veríte v Ducha Svätého? Pôvodne sa tieto tri otázky osobne kládli každému, kto mal byť pokrstený – skôr, než bol trikrát ponorený do vody. Odpoveď je ešte aj dnes v jednotnom čísle: „Verím“.

Avšak táto moja viera nie je len výsledkom mojej reflexie, nie je produktom mojich myšlienok: je ovocím vzťahu, dialógu, v ktorom má svoje miesto počúvanie, prijímanie a odpovedanie: je to komunikácia s Ježišom, ktorá ma pohýna, aby som vyšiel z uzavretosti môjho „ja“ a otvoril sa pre lásku Boha Otca. Je to ako znovuzrodenie, v ktorom zisťujem, že som zjednotený nielen s Kristom, ale aj so všetkými, ktorí kráčali a kráčajú po rovnakej ceste; a toto znovuzrodenie, ktoré sa začína krstom, pokračuje v celom priebehu

mojej existencie. Nemôžem svoju osobnú vieru stavať len na dialógu s Ježišom, pretože viera je mi darovaná Bohom prostredníctvom veriaceho spoločenstva, ktorým je Cirkev a viera ma vkladá medzi množstvo veriacich, do spoločenstva, ktoré nie je len sociologické: je založené na večnej láske Boha, ktorý je sám v sebe spoločenstvom Otca i Syna i Ducha Svätého – je Trojičnou Láskou. Naša viera je naozaj osobná len vtedy, ak má zároveň spoločný charakter: môže byť mojou vierou iba vtedy ak budem zároveň žiť a pohybovať sa vo veľkom „my“ celej Cirkvi, iba vtedy, ak to bude aj naša viera, spoločná viera jedinej Cirkvi.

V nedeľu pri svätej omši, keď recitujeme „Vyznanie Viery – Krédo“, hovoríme síce v prvej osobe jednotného čísla, avšak spoločne vyznávame vieru celej Cirkvi. To „verím – krédo“, ktoré vyslovujeme každý sám za seba, nás spája s

nesmiernym zborom druhých – tak v zmysle priestoru ako aj času – a každý z nás do tohto zboru prispieva, vytvárajúc takpovediac súzvučnú polyfóniu viery. Katechizmus Katolíckej Cirkvi to vyjadruje jasným spôsobom: „Veriť“ je ekleziálny úkon. Viera Cirkvi predchádza, rodí, udržiava a živí našu vieru. Cirkev je matka všetkých veriacich. „Nemôže mať Boha za Otca, kto nemá Cirkev za matku“ (svätý Cyprián)“ (č. 181). Viera sa teda rodí v Cirkvi, k nej vedie a v nej žije. Na toto nesmieme zabudnúť.

V prvopočiatkoch kresťanstva, keď Duch Svätý na deň Turíc zostúpil s mocou na apoštolov – ako nám to opisujú Skutky apoštolov (por. 2,1-13) – dostala rodiaca sa Cirkev silu, aby mohla realizovať poslanie zverené Vzkrieseným Pánom: šíriť do celého sveta evanjelium, radostnú zvesť o Božom Kráľovstve, a privádzať tak každého človeka na stretnutie s Ním

– k viere, ktorá zachraňuje. Apoštoli prekonávajú všetok strach a ohlasujú to, čo počuli, videli a osobne zažili s Ježišom. V sile Ducha Svätého začínajú hovoriť novými jazykmi a otvorene hlásajú tajomstvo, ktorého boli svedkami. V Skutkoch apoštolov sa píše o dôležitom príhovore, ktorý povedal Peter na deň Turíc. Začína úryvkom z Proroka Joela (3,1-5), vzťahuje ho na Ježiša, a ohlasuje tak centrálné posolstvo kresťanskej viery: Ten, ktorý všetkým preukazoval dobrodenie, ktorého Boh potvrdil mocnými činmi, divmi a znameniami, bol pribitý na kríž a zavraždený, ale Boh ho vzkriesil z mŕtvych a urobil ho Pánom a Kristom. S ním sme vstúpili do posledného obdobia spásy, ktoré ohlasovali proroci – a kto bude vzývať jeho meno, bude spasený (por. Sk 2, 17-24). Keď ľudia počúvali tieto slová svätého Petra, mnohí pocítili, že sa ich to týka: kajali sa zo svojich hriechov a dávali sa pokrstiť,

prijímajúc dar Ducha Svätého (por. 2, 37-41). Tak sa začína putovanie Cirkvi, spoločenstva, ktoré odovzdáva dané posolstvo v čase a priestore; spoločenstva, ktoré je Božím ľuďom, založeným na novej zmluve potvrdenej Kristovou Krvou: jeho členovia nepatria do žiadnej sociálnej či etnickej skupiny. Sú to muži a ženy zo všetkých národov a kultúr. Je to „katolícky“ ľud, ktorý hovorí novými jazykmi a je univerzálne otvorený pre prijatie všetkých – bez akýchkoľvek hraníc, bez všetkých prekážok. Svätý Pavol hovorí: „už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus“ (Kol 3, 11).

Cirkev je teda od prvopočiatku miestom viery, miestom odovzdávania viery, miestom, na ktorom sa prostredníctvom krstu ponárame do Veľkonočného tajomstva smrti a zmŕtvychvstania

Ježiša Krista, ktorý nás oslobodzuje zo zajatia smrti, darúva nám slobodu synov a uvádza nás do spoločenstva s Trojjediným Bohom. Zároveň sme v nej ponorení do spoločenstva s ostatnými bratmi a sestrami vo viere, s celým Kristovým Telom, vytiahnutí z izolácie. Druhý vatikánsky koncil pripomína: Bohu sa zapáčilo posväcovať a spasiť ľudí nie každého osve, bez akéhokoľvek vzájomného spojenia, ale vytvoriť z nich ľud, ktorý by ho pravdivo poznal a svätomu slúžil” (dogm. Konštitúcia Lumen gentium, 9). Ak sa vrátíme k liturgii krstu, môžeme si všimnúť, že na záver sľubov, pri ktorých vyjadrujeme naše odmietnutie zla a odpovedáme „verím“ na hlavné pravdy našej viery, celebrant hovorí: „Toto je viera naša. Toto je viera Cirkvi. Túto vieru vyznávame a ona je našou slávou v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.“

Aj svätý Pavol píše Korinťanom, že im odovzdal evanjelium, ktoré on sám prijal (por. 1 Kor 15, 3). Táto neprerušená reťaz života Cirkvi, ohlasovania Božieho Slova a slávenia sviatostí siaha až k nám: hovoríme jej Tradícia. Ona je zárukou, že to, čo veríme, je skutočným odkazom Krista, ohlasovaným apoštolmi. Jadrom prvotného hlásania je udalosť smrti a vzkriesenia Pána, z ktorej vychádza základné dedičstvo viery. Koncil hovorí: „Apoštolské ohlasovanie – ktoré je osobitným spôsobom zaznačené v inšpirovaných knihách – malo sa nepretržitým nástupníctvom zachovať až do konca čias“ (dogm. Konšt. Dei Verbum, 8). Týmto spôsobom – tak, ako Sväté písmo obsahuje Božie Slovo, tradícia Cirkvi ho uchováva a verne odovzdáva ďalej, aby ľudia všetkých čias mohli pristupovať k jej ohromným zdrojom a čerpať z jej pokladov milosti. Cirkev teda, hovorí Druhý vatikánsky koncil,

„vo svojom učení, živote a kulte zachováva a všetkým pokoleniam odovzdáva všetko, čím sama je, a všetko, čo verí“ (ibidem).

Napokon by som chcel zdôrazniť, že osobná viera práve v cirkevnom spoločenstve rastie a dozrieva. Je zaujímavé pozorovať, že v Novom zákone slovo „svätí“ označuje kresťanov ako spoločenstvo, aj keď určite nie všetci dosahovali také kvality, aby sa hneď mohli vyhlasovať za svätých Cirkvi. Čo sa chcelo naznačiť týmto výrazom? Fakt, že tí, ktorí mali a žili vieru vo vzkrieseného Krista, boli pozvaní stať sa vzorom pre všetkých ostatných, aby ich uvádzali do kontaktu s Ježišovou osobou a s jeho posolstvom, ktoré odkrýva tvár živého Boha. A toto platí aj pre nás: kresťan, ktorý sa nechá viesť a formovať podľa viery Cirkvi, sa napriek svojim slabostiam, ohraničeniam a ťažkostiam stáva

oknom otvoreným pre svetlo živého Boha: prijíma jeho svetlo a odovzdáva ho svet. Blahoslavený Ján Pavol II v encyklike Redemptoris missio hovorí, že „misijná činnosť skutočne obnovuje Cirkev, viera a kresťanská identita sa upevňuje a dostáva nové oduševnenie a motiváciu. Viera zosilnieva, keď sa podáva ďalej!“ (č. 2).

Dnes veľmi rozšírená tendencia odsúvať vieru do súkromnej sféry protirečí jej samotnej prirodzenosti. Potrebujeme Cirkev, ktorá našu vieru potvrdzuje a jej prostredníctvom získavame skúsenosť Božích darov - Božieho Slova, sviatostí, posily milosti a svedectva lásky. Naše « ja » tu môžeme vnímať v rámci « my » celej Cirkvi, ako adresáta, ako protagonistu udalosti, ktorá ho presahuje : skúsenosti spoločenstva s Bohom, na ktorom je založené spoločenstvo ľudí. Vo svete, kde individualizmus riadi ľudské vzťahy

tak, že sa stávajú stále krehkejšími, nás viera volá k tomu, aby sme boli Božím ľuďom, aby sme boli Cirkvou, nositeľmi lásky a Božieho spoločenstva pre celé ľudské pokolenie (por. Past. Konšt. Gaudium et Spes 1)."

Preložil: Martin Kramara

tkkbs.sk

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/katecheza-svateho-otca-
benedikta-xvi-miesto-viery/](https://opusdei.org/sk-sk/article/katecheza-svateho-otca-benedikta-xvi-miesto-viery/) (03.04.2026)